

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
AKTUALIEJI LIETUVIŲ LITERATŪROS ASPEKTAI	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): asist. Neringa Klišienė Kitas / a (-i):	Filologijos fakultetas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė ir nuotolinė	Rudens semestras	Lietuvių k.

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	32	98

Dalyko (modulio) tikslas		
<p>Šiuo dalyku siekiama rengti aukštos kvalifikacijos lietuvių filologijos specialistus, suteikiant studentams tvirtus literatūros mokslo pagrindus, sistemines tradicinės ir moderniosios lituanistikos žinias ir gebėjimą analizuoti, sisteminti bei vertinti lietuvių kalbos ir literatūros reiškinius platesniuose literatūros ir kultūros kontekstuose, filologinėje ir tarpdalykinėje perspektyvoje, profesionaliai vartoti lietuvių kalbą žodžiu ir raštu, taip pat kritiškai mąstyti, savarankiškai mokytis, bendrauti ir bendradarbiauti nacionalinėje ir tarptautinėje aplinkoje. Taip pat siekiama ugdyti gebėjimą dirbti ir mokytis savarankiškai bei grupėje, analitinį, kritinį ir kūrybinį mąstymą, plėsti literatūros mokslo žinias ir gebėjimą jas taikyti, šiuolaikinės lietuvių literatūros pagrindinių reiškinų suvokimą, gebėjimą savarankiškai atlikti literatūrologinį tyrimą.</p>		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Gebės rinkti ir sisteminti informaciją iš įvairių šaltinių (elektroninių, spausdintųjų ir kt.), naudojantis šiuolaikinėmis informacinėmis technologijomis, biblioteka ir kt.	Probleminis, istorinis-kultūrinis dėstymas, įtraukianti paskaita, savarankiškas skaitymas.	Darbas seminaruose, skaitytų tekstų pristatymas, knygos recenzija, egzaminas.
Gebės planuoti laiką ir laikytis nustatytų terminų (užduotis atlikti laiku).	Probleminis dėstymas, aktyvaus mokymosi metodai (seminarinė diskusija), savarankiškas skaitymas.	Darbas seminaruose, skaitytų tekstų pristatymas, knygos recenzija, egzaminas.
Gebės įžvelgti teatrologinę ar/ir literatūrologinę, kultūros tyrimų srities problemą ir jai iširti pasirinkti tinkamą empirinę medžiagą, ją sukaupiti, analizuoti, sisteminti, kritiškai vertinti, naudodamiesi adekvačiais tyrimo metodais.	Probleminis dėstymas, aktyvaus mokymosi metodai (seminarinė diskusija), savarankiškas skaitymas.	Darbas seminaruose, skaitytų tekstų pristatymas, knygos recenzija, egzaminas.
Gebės aprašyti, interpretuoti ir pristatyti literatūrologinio ar	Probleminis dėstymas, aktyvaus mokymosi metodai (seminarinė	Darbas seminaruose, skaitytų tekstų pristatymas, knygos recenzija,

tarpdalykinio tyrimo rezultatus.	diskusija), savarankiškas skaitymas.	egzaminas.
Suvoks ir gebės apibūdinti literatūrą kaip daugiareikšmį fenomeną, gebės paaiškinti literatūros formavimo (-si) dėsninumus ir principus, struktūrines, žanrines, kompozicines, stilistines, komunikacines kūrinio ypatybes ir tipus.	Tekstų skaitymas ir analizavimas.	Teksto analizė.

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminariai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Šiuolaikinės lietuvių literatūros samprata, atskaitos taškas (1990 m.) ir su juo siejami veiksniai (cenzūros nykimas, naujų temų, semantikos, poetikos nuostatų išryškėjimas). Dviejų pastarųjų dešimtmečių lietuvių literatūros apžvalga, kultūros kaita; dominuojančios nūdienos tendencijos (pagrindiniai autoriai).	2						2	6	Ričardas Gavelis, „Jauno žmogaus memuarai“.
2. Žvilgsnis atgal (socialinė, politinė sovietinės visuomenės kritika). Ričardo Gavelio ir Jurgio Kunčino kūryba.			2				2	7	Jurgis Kunčinas, „Tūla“.
3. Visuomenės mąstymo ir gyvenimo šampų parodijos. Juozas Erlickas, Marius Ivaškevičius, Herkus Kunčius	2		1				3	9	Marius Ivaškevičius, „Žali“, Sigitas Parulskis, „Trys sekundės dangaus“, Juozas Erlickas, „Knyga“ (pasirinktinai).
4. Šiuolaikinės poezijos branduolys. Rytų kultūros idėjos, daikto estetika (Donaldas Kajokas, Nijolė Miliauskaitė) Estetinės tendencijos: žaidybiškumas, eksperimentas, paradoksas, nihilizmas, reliatyvizmo problemika, intertekstualumas (Antanas A. Jonynas, Sigitas Parulskis, Gintaras Grajauskas).	1		1				2	7	Antano A. Jonyno (3–5 eil.), Donaldas Kajokas (3–5 eil.), Nijolės Miliauskaitės (3–5 eil.), Sigito Parulskio (3–5 eil.), Gintaro Grajausko (3–5 eil.) poezija.
5. Naujausia poezija: autoriai, tendencijos, debiutai.			2				2	6	Pastarųjų penkerių metų poetų debiutai (pasirinktinai 3 eil.).
6. Šiandieninės prozos tendencijos (populiarieji literatūra, istorinis romanas). Tradicijos pėdsakai ir transformacijos (Valdas Papievis, Jaroslavas Melnikas, Tomas Vaiseta ir kt.).	2		2				4	10	Valdas Papievis „Eiti“, Jaroslavas Melnikas, „Rojalio kambarys“ (arba „Pasaulio pabaiga“), Tomas Vaiseta, „Orfėjas, kelionė pirmyn ir atgal“ (arba „Ch“).
7. Moterų proza ir poezija: pasaulėjauta, vertybės, moteriškas rašymas.	2		2				4	8	Undinė Radzevičiūtė „Grožio ir blogio biblioteka“, Paulina

									Pukytė „Bedalis ir labdarys“.	
8. Eseištika kaip „es minio mąstymo teritorija“.	1		2					3	6	Rolando Rastausko, Giedros Radvilavičiūtės, Danutės Kalinauskaitės esė po 2 pasirinktina
9. Šiuolaikinės lietuvių dramaturgijos kontekstas. Draminio teksto analizės aspektai: realybės ir sąlygiškumo santykis, laiko, istorijos ir žmogaus samprata. Naujosios dramaturgijos tendencijos. Debiutai.	2		2					4	7	Sigitas Parulskis „Vienatvė dviese“ (I d. „Pavėluotas prologas“), Marius Ivaškevičius, „Malyš“, Dovilė Zavedskaitė, „Sniego senis besmegenis“.
10. Literatūros recepcija: šiuolaikinės lietuvių literatūros vertinimo objektyvumo ir subjektyvumo problemos, žiniasklaidos, reklamos industrijos poveikis kūrinių vertinimams. Rezonansinės knygos.	2		2					4	7	Seminarinė medžiaga.
11. Recenzijos rašymas									15	
12. Egzaminas.		2						2	10	Pasiruošimas egzaminui.
Iš viso	14	2	16					32	98	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas seminaruose	20 %	Semestro metu	Vertinama 0–2 balais. 2 balai: aktyviai dalyvauja diskusijoje, argu mentuotai atsako į klausimus, formuluoja problemas ir klausimus, teikia motyvuotų kritinių pastabų ar įžvalgų; 1 balas: dalyvauja diskusijoje, atsako į užduodamus klausimus; 0 balų: beveik nedalyvauja diskusijoje arba praleido daugiau nei 1/3 seminarų.
Pranešimas	30 %	Semestro metu	Vertinama 0–3 balais: susipažinimo su medžiaga išsamumas, gebėjimas ją įdomiai ir problemiška pateikti, tinkamų pavyzdžių parinkimas. Analitiniai sugebėjimai, kūrybiškumas, sklandžiai pateikta nagrinėjimo teksto analizė. Gebėjimas diskusijos metu atsakyti į auditorijos klausimus, pastabas, pagrįsti savo poziciją.
Egzaminas	50 %	Sesijos metu	Egzaminą sudaro: rašto darbas (pasirinktos per pastaruosius 5 metus publikuotos knygos recenzija (apimtis: 7000–9000 spaudos ženklų); atsakymas žodžiu į klausimą iš dalyko temų. Gera parengta recenzija turi apimti pasirinkto recenzuoti kūrinio vieną (du) probleminius aspektus, atspindėti gebėjimą analitiškai mąstyti bei pritaikyti paskaitų metu įsivintas sąvokas. Vertinama argumentacijos nuoseklumas, pasirinktos problemos (aspekto) analizė, gramatinių, skyrybos, stiliaus klaidų nebuvimas. Žemesnieji vertinimai graduojami pagal analizės adekvatumą ir išsamumą. Pažymys mažinamas už kalbos ir stiliaus klaidas. Atsakymas į klausimą žodžiu: nagrinėjamos medžiagos išmanymas, šiandieninės lietuvių literatūros problemų suvokimas ir motyvuotas jų išdėstymas. Aukščiausių pažymių siekiantys studentai turi pateikti argumentuotą

			<p>savo požiūrį į problemiškus šiuolaikinės lietuvių literatūros reiškinius savarankiškai parinkdami pavyzdžius iš perskaitytos literatūros (kultūriniai žurnalai, lietuvių literatūrai skirtos interneto svetainės ir kt.).</p> <p>Vertinama 1–10 balų, vadovaujantis VU Studijų rezultatų vertinimo tvarka. Gautas egzamino balas dauginamas iš 0,5.</p>
--	--	--	--

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Ričardas Gavelis	1991	<i>Jauno žmogaus memuarai</i>		Vaga
Jurgis Kunčinas	2013	<i>Tūla</i>		Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla
Valdas Papievis	2010	<i>Eiti</i>		Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla
Jaroslavas Melnikas	2004	<i>Rojalio kambarys</i>		Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla
Jaroslavas Melnikas	2006	<i>Pasaulio pabaiga</i>		Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla
Giedra Radvilavičiūtė	2004	<i>Suplanuotos akimirkos</i>		Baltos lankos
Danutė Kalinauskaitė	2008	<i>Niekada nežinai</i>	p. 7–52	Baltos lankos
Rolandas Rastauskas	2009	<i>Privati teritorija</i>		Apostrofa
Valdas Papievis	2010	<i>Eiti</i>		Odilė
Sigitas Parulskis		<i>Trys sekundės dangaus</i>		Bet kuris leidimas
Sigitas Parulskis	2006	<i>Trys pjesės</i>	p. 138–148	Baltos lankos
Sigitas Parulskis	2004	<i>Marmurinis šuo</i>		Baltos lankos
Paulina Pukytė	2013	<i>Bedalis ir labdarys</i>		Apostrofa
Undinė Radzevičiūtė	2020	<i>Grožio ir blogio biblioteka</i>		Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla
Marius Ivaškevičius	2002	<i>Artimas</i>	p. 189–220	Tyto alba
Tomas Vaiseta	2021	<i>Ch</i>		Baltos lankos
Tomas Vaiseta	2016	<i>Orfėjas, kelionė pirmyn ir atgal</i>		Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla
Dovilė Zavedskaitė		<i>Sniego senis besmegenis</i>		https://dramokratija.lt/lt/pjesiu-archyvas/2019/sniego-senis-besmegenis/

Papildoma literatūra				
Giedrius Viliūnas (red.)	2003	<i>Naujausioji lietuvių literatūra (1988–2002)</i>		Vilnius: Alma littera
Rita Tūtlytė	2006	<i>Išliekanti lyrika: XX a. lietuvių poezijos vidinių struktūrų kaita</i>		Vilnius: Gimtasis žodis
Jūratė Sprindytė	2006	<i>Prozos būsenos (1988–2005)</i>		Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas
Loreta Jakonytė	2005	<i>Rašytojo socialumas: lietuvių rašytojų savivoka XX amžiaus 10-jame dešimtmetyje</i>		Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas
Periodika: Literatūra ir menas, Metai, Kultūros barai, Naujasis žid inys-Aidai ir kt.				

ATNAUJINTA 2023-09-20